

УДК 316.35

В. Е. Шедяков*доктор соціологічних наук, кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри соціології та гуманітарних дисциплін
Государственного университета телекоммуникаций***СОЦИОКУЛЬТУРНЫЙ УРОВЕНЬ ИНФОРМАЦИОННОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ**

Постановка проблемы. Социокультурный уровень информационного взаимодействия становится одним из важнейших направлений как конкуренции между культурно-цивилизационными мирами, так и общественных подвижек. Между тем его теоретический анализ по-прежнему существенно отстаёт от исторических вызовов времени, ведущих потребностей практики.

Анализ исследований и публикаций. Издревле внимание деятелей и мыслителей привлекали ресурсы и методологии взаимодействия государств, обеспечения их диалога и конкуренции. Участвовали в создании научных предпосылок, условий и подходов, связанных с социокультурным уровнем информационного воздействия, в частности изучали специфику жизненных ценностей и смыслов ещё Аристотель, Платон (Аристокл), И. Кант, а также А. Агг, А. Абишева, Л. Архангельский, В. Бакиров, В. Брожик, М. Вебер, П. Вильямс, Л. Винстоффлер, И. Витань, Э. Володин, Г. Выжлецов, Б. Додонов, О. Дробницкий, А. Здравомыслов, Х. Йоас, М. Каган, А. Коршунов, Э. Крик, М. Лившиц, К. Мангейм, Т. Парсонс, Е. Подольская, Л. Розин, А. Ручка, У. Томас и Ф. Знавецкий, В. Тугаринов, Р. Унглхарт, В. Франкл, Э. Фромм, Ю. Шайгородский, В. Шилов, М. Штирнер, Д. Юм, В. Ядов, Е. Якуба и др. На основе информационного взрыва радикально возрос исследовательский интерес к информационным практикам, направлениям манипулирования общественным сознанием, средствам его мифологизации, получили дальнейшее распространение взгляды Э. Аронсона и Э. Прагканиса, Дж. Арвиллы и Д. Ронфельта, Э. Бернейза, Н. Волковского, К. Гаджиева, Б. Гарта, О. Горбушина, С. Гриняева, В. Донсбаха, С. Каннингема, С. Кара-Мурзы, Х. Кепплингера, М. Кунцика, Х. Лассвела, В. Липпмана, Э. Люттвака, Э. Ноэль-Нойман, Р. Мак-Чесни, Дж. Ная, И. Панарина, В. Фаркаша, Дж. Шарпа. Известными формами научного осмысления информационного воздействия стали концепции подкожной иглы (Hypodermic needle), потребностей и удовольствий (Uses & Gratifications), установления повестки дня (Agenda Setting), избирательности восприятия, обратного воздействия на формирование повестки дня (Reverse AgendaSetting), а также мягкой силы, гибкой власти, непрямого действия и др. Внимание А. Ахизера, И. Барыгина, Н. Бердяева, В. Вазюлина, В. Васильковой, Г. Гегеля, А. Гулыги, А. Зарубина, А. Зиновьева, В. Келле, Р. Дж. Коллингвуда, А. Кравченко, Н. Моисеева, К. Поппера, Г. Риккерт, П. Романова, Ю. Соколова, А. Дж. Тойнби, С. Труфанова, И. Черниковой, В. Фофанова, И. Яковлева, Х. Уайта, О. Шпенглера, А. Этциони, К. Ясперса и др. привлекли вопросы соотношения объективных исторических процессов и диапазона возможностей субъективного влияния на них, путей реализации логики истории в жизнедеятельности людей.

Цель статьи – дать характеристику различиям индивидуального и социокультурного уровня информационного воздействия, уточнение путей и механизмов его реализации в контексте постсовременной информационной культуры, выделение ценностно-смысловой базы и роли мифического освоения действительности в управлении общественными процессами и стратегическом стимулировании желательных трансформаций.

Изложение основного материала исследования. Двумя наиболее распространенными направлениями инфор-

мационных воздействий являются индивидуальное (например, всякий бархат предполагает особые опции для разномастной элиты) и социокультурное. Фундаментальные варианты трансформации мировосприятия оперируют преимущественно социокультурным отражением, тогда как актуальные – индивидуальным. Соответственно, психологическая обработка в процессе информационного влияния может носить преимущественно «сконцентрированный» или «распылённый», «рассеянный» характер. Хорошо известным примером последнего является психологическая работа с населением страны перед началом боевых действий войск. Впрочем, отдельное событие – результат комплекса причин, и стимулирование желательных трансформаций часто действуют более надёжно, чем попытка директивного управления. Эффективное убеждение может дать больше, чем принуждение. Удачные информационные операции изменяют отношения, рождают эмоции и влияют на поведение. В свою очередь, повышение результативности информационного влияния предусматривает широкое использование психологических ресурсов трансформации неосознаваемых мотивов поведения людей. Потому, естественно, максимума при подготовке и проведении информационных влияний в таких условиях являются следующие: не строить своих планов, не получив максимум возможной достоверной информации о планах других; не придерживаться старых планов, получая новую информацию; не думать, что по интересующему вопросу тебе известно практически всё; не ожидать, что сможешь все узнать к началу действий: бездеятельность в погоне за полнотой информации – бессмысленна, хоть бездеятельность как элемент стратегии – естественна. Информационная инфраструктура может обеспечивать определённое социокультурное поле общества, формируя общественные склонности и особенности восприятия, вектор трансформаций эмоциональной, волевой и интеллектуальной атмосферы общества. Вместе с тем события нашего времени с непреклонностью свидетельствуют о том, что уже сложилось международное сообщество, специализирующееся на подрыве культурно-цивилизационных миров: суверенных государственных, традиционных устоев, ценностно-смысловых комплексов, нравственных ориентиров и идеалов – при помощи широкого арсенала средств в диапазоне от экономического давления до информационного и силового противостояния. В условиях глобального масштаба применения подобных шаблонов странам приходится заблаговременно подстраховываться, создавая инструменты самозащиты, усиливая самодостаточность и устойчивость от негативных потрясений [1-7].

Содержание постсовременных информационных технологий и стратегий победы над конкурентом – не уничтожение конкурента и его ресурсов, а их превращение в подконтрольные (что позволяет эксплуатировать, но не нести ответственности). Соответственно, на основе информационных воздействий ресурсный потенциал не ликвидируется, а становится собственным, добавляясь к своему [8-18]. В данной ситуации обладание и обмен жизненно важной информацией становится одним из ведущих факторов обеспечения безопасности и развития постсовременного социального образования (системы, бессистемной целостности). Причём информационная революция и сама

по себе рождає нові постсучасні моделі, як для внутрішнього використання, так і для зовнішніх комунікацій, існують різні світи, його інформаційно-культурну культуру [19–21]. Наприклад, інформаційний бум мультипліцирував можливості іміджевого менеджменту, зв'язей з суспільством, управління соціальною роботою. В «покушенні невидимими засобами» з виділенням особливостей поширення і інтерпретації свідчень («спеціальної пропаганди») на основі дуже давнього виду комунікацій, коли інформації присущі неопределеність (початковий джерело і достовірність часто невідомі), несистемність (інформація має вигляд кола, де переплетені найрізноманітніші початки) і суперечливість, розвивається і риторика (від англ. *rumour* – слух, молва і грец. *logos* – вчення, вивчення). Слухи не верифікуються (неможливо достовірно встановити їх істинність/ложність), але саме тому їх неможливо ефективно опровергнути. Таким чином, багаторазово збільшені засобами масової інформації в мережевому суспільстві слухи стають потужним фактором формування свідчення.

Відповідно до класичного визначення німецького соціолога Г. Франке, маніпуляція – психічне впливання, яке здійснюється приховано. Як відомо, метою маніпулятивних дій – це забезпечення трансформації поведінки (індивідуальної і соціальної) без прямого примусу. Соскальзкування в нове устойчиве соціально-психологічне стану спрощується опосередкованим інформаційним впливом, використанням почуттів задоволення, самодоволення, гордості – «нас возвишаючий обман». Використання підстроювання до ментальних характеристик і поведінки особливостям спрощує входження в резонанс з об'єктом інформаційного впливу і введення його в зручне для внутрішнього стану. Для різних шарів (активістів, еліти і ін.) можуть бути підготовлені окремі опції. Внутрішнє може ініціювати самовнушення, приводячи до переформатування глибоких структур особистості, коли людина, зберігаючи і реалізуючи здатність до пошуку, творчості, здійснює вже не свою волю, а свій план життєдіяльності. Замість свого чужим дозволяє впливати на процес заміщення базових ціннісно-смыслових комплексів. При здійсненні трансформацій слитність, резонансування, взаємопереплетеність і опосередкованість різноякісних характеристик і підходів ускладнює різноманітні причинно-слідственні зв'язі. Але і станом взаємозалежності повністю різних, але корелюючих одне з одним до повної слитності факторів і динамік ускладнюється окреме їх сприйняття. Соціальні суб'єкти по-різному підходять до розуміння історичного процесу в силу того, що кожен з них володіє власними психологічними і фізіологічними характеристиками, аксіологічними і світоглядними установками. Подібна ситуація закономірна за своєю суттю, так як в дійсності історичний досвід представляє собою не тільки близькість, поєднання людських позицій, але і їх протиставлення, зіткнення, тобто йдеться про жорстке переплетення різних тенденцій, скрещуючихся або відштовхуючихся в розумінні людей і спосібності накопичення досвіду.

При цьому можуть діяти різноманітні варіанти об'єднання/погашення очагов критичності (к прикладу, шляхом апеляції до почуттів, міфологічному світобаченню, високим ідеалам і ін.). Соціальне спадщина, історична пам'ять фіксують походження виборочно і дискретно, перемішуючи знання з ілюзіями. Ограничення і переваги в сприйнятті як реального світу, так і віртуальної дійсності створюють особливостями світобачення і суттєвих сил, стійчи-

ві комбінації яких закріплюються ціннісно-смыслові комплекси [22–23]. Вивчення закономірностей і випадковостей управління, загального і окремого в прийнятті вибору на різних стратегіях, тактики і оперативного мистецтва здійснювалося здавна: часто від їх засвоєння залежало виживання. В окремих, долі протистояння культурно-цивілізаційних світів вирішувалися і в результаті стратегічних рішень. Разом з тим визначеність кроків і дій складалася під впливом загальнокультурної домінуючої. При цьому значення життєдіяльності – людської і культурно-цивілізаційних світів – визначають спрямованість, темпи, форми і черговість трансформації їх конкретних характеристик, але самі проявляють себе як сторони ціннісного сприйняття оточуючого. Ціннісні ієрархії і життєві значення неотъемлемі одне від іншого і постійно резонують. Відповідно, ціннісно-смыслові комплекси діють слитно: з однієї сторони, цінності фарбують характер і спрямованість значень, з іншої – вони наповнюють значенням те або інші дії, визначаючи спрямованість інтересу як познавального, так і конструктивного. Багатоманітність соціокультурних репрезентацій за рахунок формування ціннісно-смыслових комплексів забезпечує не ядро культурно-цивілізаційного світу і формування саморегулюючих і саморозвиваючих механізмів, укорінених в традиціях, звичаях, нормах і передаються механізмами соціальних спадщини і пам'яті, але і переваги до шляхів, етапам і черговості можливих соціально-політичних перетворень.

Об'єктивна реалізація і суб'єктивне використання ціннісно-смыслових комплексів суттєво трансформуються в умовах культури традиційної, сучасної і постсучасної. Якість же їх впливу на соціальність того або іншого культурно-цивілізаційного світу в багатьох випадках забезпечується його домінуючими міфологемами. Відповідно, діалектика суб'єктивного і об'єктивного, цілеспрямованого і стихійного, закономірного і випадкового факторів міфотворчості стає найважливішим ланкою забезпечення продуктивності всієї соціальної цілісності [24–28]. Вивчення по психодіагностиці додатково демонструє наступне: людина не тільки використовує, «оперує» міфологічними враженнями, але живе серед них і ними. Сама держава, політична нація, організація забезпечується загальними цінностями, значеннями і міфами.

Світові практики використання соціокультурного рівня інформаційного впливу акцентують діапазон можливостей стимулювання бажаних трансформацій в індивідуальному свідченні, суспільному мненні, а потім в соціальних відносинах і процесах [29–30]. Використання методологій форсайт-програмування, івент-аналіза, сценарного планування, системної динаміки ADS, SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats), TAIDA (Tracking, Analyzing, Imaging, Deciding, Action) при цьому часто здійснюється створюваними можливостями постсучасності управління ефективним синтезом можливостей розвитку. Ефективне розкриття даного інструментарію в складаючихся умовах передбачає використання численних досліджень по питанням соціального управління, шляхам стимулювання бажаних змін.

Так, при наявності процедурно-технологічного відповідності, різноманітності і компетентності залучених, достаточного, мотивованого і готового до участі в соціально значимих комунікаціях експертного суспільства, гнучкого модераторства, вільного взвешування оцінки складнішої ситуації і правильних прогнозів розвитку кампанії, воно може стати серйозним фактором

устойчивого развития. Разрабатывая идею Ж. Дерриды о том, что нужны социально-информационные прививки, которые при точном осуществлении приводят к мутациям социальных систем, современные авторы уточняют: речь должна идти не только о негативных, но и о положительных мутациях [31]. И ныне на формирование успешных стратегий оказывают существенное воздействие наложение процессов информатизации и повышения роли Интернета (в частности социальных сетей), постмодернизации, размывания национального суверенитета глобализацией и регионализацией, сочетания интеллектуализации и стандартизации восприятия и т. п. Соответственно, сегодня при актуализации задач обеспечения информационного суверенитета и ограждения от информационных путей вмешательства во внутренние дела народа, повышении роли социально-информационных ресурсов укрепления своих конкурентных позиций и предотвращения использования информационной сферы для дестабилизации жизнедеятельности страны особенности взаимодействий именно стратегического уровня во многом определяются стратегией осуществления/восприятия информационных влияний. Достижение информационной конкурентоспособности становится ведущим фактором информационного обеспечения всей конкурентоспособности любого из культурно-цивилизационных миров в их стратегической конкуренции [32–37]. Причем, как известно, в конкуренции регионов побеждают те, которым удается защитить/навязать свои координаты, свой подход, даже коллективные фантомы и социальные видимости. От разрушения исторической субъектности и перехода к манипулируемому, объектному состоянию может уберечь лишь выход на мировые уровни эффективности и конкурентоспособности, прежде всего, за счёт развёртывания интеллектуально-творческого потенциала народа. Собственно, механизмы демократии существуют именно для того, чтобы в обществе побеждали и продвигались на общегосударственный уровень наиболее качественные лидеры, идеи, идеологии. Для этого в нынешних условиях глобализации и формирования постсовременных технологий и ресурсно-методологических баз инфообмена требуется выборочное применение технологий смещения как восприятия реальности общественным и индивидуальным сознанием, так и самой реальности в нужном направлении («позитивных мутаций») за счёт стимулирования желательных трансформаций, что, в свою очередь, предполагает возможность качественного доступа к нужной информации и защиты от негативных информационных воздействий. Получение технологий и возможностей работы с информацией сегодня рассматривается как обязательное условие достойного существования и развития любой социально-информационной системы. В то же время снятие барьеров между отечественной и мировой социально-экономическими системами, кроме очевидных преимуществ, рождает/обостряет и серьёзные проблемы выживания в высококонкурентной международной среде, которая актуализирует внимание к информационному аспекту конкурентоспособности страны. Напротив, как замыкание в автаркии, так и редуцирование до уровня строительного элемента чужой цивилизации означает реальное исчезновение с мировой карты, утрату своей субъектности. Защита же собственной модели общественного согласия и развития ориентирует на активное участие в делах всей ойкумены; попытки замыкания в себе чреваты внешним оперированием по принципу «чёрного ящика». Но опасной может стать и развитие ситуации, если вступление в какие-либо международные организации, союзы и внешние альянсы воспринимается/провозглашается самоцелью, независимо от того, что от этого может получиться/потерять конкретный культурно-цивилизационный мир, когда идеология выдается за реальные потребности,

настоящими же потребностями (в том числе безопасности и развития) пренебрегают.

Выводы. Каждая эпоха накладывает свои черты на общественные процессы и их восприятие, в том числе и предоставляя новые возможности для футуродиагностики, создавая новые угрозы и смещая акценты. У всякого времени свои герои: различающиеся конкретно-исторические условия востребуют разные черты характера. Причём ближайшие годы могут стать решающими в определении архитектоники и вектора трансформаций послекризисного мира, когда в обострившейся стратегической конкуренции культурно-цивилизационных миров определится «удельный вес» и «место» каждого из них, качество жизни людей в нём. Между тем, к числу ведущих вызовов XXI века, определяющих изменение ролей субъектов мировой экономики, относится кардинальный подъём возможностей и результатов обеспечения общественных трансформаций за счёт инструментария информационных воздействий, общественных манипуляций. Анализ особенностей социальной психологии информационного воздействия наряду с собственно силовыми решениями открывает возможность подмены глубинных интересов народов волей части их. Сегодня социокультурный уровень информационных воздействий часто оказывается наиболее эффективным направлением обеспечения своих интересов, он испытывает на излом качество не только государственности, но и самой социальной ткани страны, базовых ценностно-смысловых комплексов населения. При этом, с одной стороны, особенно уязвимы к его использованию для проведения желательных изменений форсированно трансформирующиеся государства; с другой – разлом СССР породил для финансово богатых государств искусственное разрешение своего кризиса за счёт его перелива вовне с фундаментальным изменением устоявшегося стратегического баланса. Вместе с тем меж- и внутрирегиональное взаимодействие культурно-цивилизационных миров включает элементы как диалога, так и конкуренции (строится соответственно с правилами игры с нулевым и/или ненулевым результатом). При этом динамика ситуации в различных странах убедительно подтверждает, что лишь обеспечение повышения социально-экономических показателей само по себе зачастую уже не всегда является решающим фактором обеспечения стабильности.

Следовательно, характеристика информационной конкурентоспособности макрорегиона (цивилизации) – крайне важная составляющая часть комплексной оценки информационной обеспеченности общей конкурентоспособности, её адекватности внешней (условиям существования, внешним вызовам и требованиям) и внутренней (соответствие внутренней структуры заданиям развития) ситуациям, которая базируется, в частности, на анализе информационной инфраструктуры, возможности своевременно получать и распространять необходимую информацию, умения использовать эффективные PR-технологии и специфику сетевого общества, умения применять полученные сведения для своей пользы, в общем – маневрировать совокупностью рациональных и иррациональных ресурсов информационного обеспечения своих фундаментальных и актуальных интересов. Содержание же исследований трендов социального уровня информационного фона, мер по предупреждению и пресечению опасных для общества явлений в данной сфере, осуществлению ответных действий, тем более по реализации стратегической футуродиагностики, выработке и воплощению действий на опережение гораздо сложнее. В частности, проведённое в статье уточнение специфики методологии и ресурсной базы стратегии постсовременных взаимодействий, создающее основание для дальнейшего совершенствования управленческих компетенций социокультурного уровня подготовки и проведения ин-

формационного взаємодіяння, ще раз демонструє: никакие популярні правила не дають абсолютної гарантії автоматизма їх діяння і ефективного результату використання в нашій текучій реальності (по вираженню З. Баумана). Напротив, успіх венчає зусилля, які стають «адаптацією» потенціально «багатих» к рекомендаціям і підходам к конкретним умовам, базуються як на правилах, так і на відступленнях от триумфів. Соответственно, часто вигриш – следствие именно нарушения искусственных ограничений и творческого использования конкретной специфики обстоятельств информационного противоборства. Так что критично важным становится отслеживание динамики методологии и в отступлении от всеобщего к своеобразному, особенному. Следовательно, складываются условия увеличения эффективности приемов гибкого управления в пределах стратегии использования технологий непрямых действий и smart power («умная сила») в единстве вариантов жёсткой и мягкой власти для решения сложных многоаспектных заданий, дополнения (и частичного замещения) скомпрометировавшего себя бархата технологиями «цифровых бунтов» с присущими им диапазоном «революций гаджетов», использования альтернативных сотовых сетей, «теневого Интернета» и др. постсовременных ресурсно-методологических баз. Соответственно, стимулирование желательных трансформаций может осуществляться, например, через обеспечение: 1) формирования общей (совокупной) среды нужных изменений; 2) создания «точек конденсации перемен» (человеческих, региональных, социальных, этнонациональных, профессиональных, возрастных и тому подобное) нужных сдвигов; 3) проведения соответствующего маневра составными частями ресурсной базы; 4) формирования законодательного поля социальных изменений; 5) трансформации поля и механизмов проявления и совершенствования демократии и самодеятельности; 6) учёта и использования региональных традиций.

По нашему мнению, оптимизация дальнейшего исследования в данном направлении требует, прежде всего, углублённого анализа корреляции объективных и субъективных факторов формирования информационной культуры под воздействием специфики социокультурного капитала.

Литература

- Бурдые П. Социальное пространство: поля и практики / П. Бурдые. – М.; СПб: Алетейя, 2005. – 576 с.
- Московичи С. Век толп / С. Московичи. – М.: Институт психологии РАН, Изд-во «КСП+», 1998. – 480 с.
- Семечкин Н.И. Психология социального влияния / Н.И. Семечкин. – СПб.: Речь, 2004. – 304 с.
- Котляров И.В. Теоретические основы социального проектирования / И.В. Котляров. – Минск: Наука и техника, 1989. – 188 с.
- Косолапов В.В. Методология социального прогнозирования / В.В. Косолапов. – К.: Вища шк., 1981. – 311 с.
- Марков М. Технология и эффективность социального управления / М. Марков. – М.: Прогресс, 1982. – 267 с.
- Шедяков В.С. Социальный уровень психологического обеспечения информационного влияния / В.С. Шедяков // Социальная психология. – 2013. – № 56. – С. 177–188.
- Кастельс М. Информационные технологии, глобализация и социальное развитие / М. Кастельс // Ойкумена. – 2004. – Вып. 2. – С. 17–32.
- Короткова М.Н. Информационные войны: новая государственная политика в области Интернета / М.Н. Короткова // ВУЗ. XXI век. – 2014. – № 1 (44). – С. 79–86.
- Хозиков В.И. Информационное оружие / В.И. Хозиков. – СПб.: Нева; М.: ОЛМА-ПРЕСС Образование, 2003. – 480 с.
- Шарп Дж. От диктатуры к демократии. Концептуальные основы освобождения / Дж. Шарп [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://maidan.org.ua/news/index.php3?bn=maidanlib&key=10230059&action=view>.
- Бухарин С.Н. Методы и технологии информационных войн / С.Н. Бухарин, В.В. Цыганов. – М.: Академический проект, 2007. – 382 с.
- Панарин И.Н. Технология информационной войны / И.Н. Панарин. – М.: КСП+, 2003. – 320 с.
- Аронсон Э. Современные технологии влияния и убеждения. Эпоха пропаганды / Э. Аронсон, Э. Праткнис. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2008. – 543 с.
- Большаков В.В. Агрессия против разума / В.В. Большаков. – М.: Молодая гвардия, 1984. – 256 с.
- Денисов А.А. Краткий очерк основ теории управляемой конфронтации / А.А. Денисов, Е.В. Денисова // Информационные войны. – 2014. – № 1 (29). – С. 24–33.
- Хоффман Ф.Г. Гибридные угрозы: переосмысление изменяющегося характера современных конфликтов / Ф.Г. Хоффман // Геополитика. – 2013. – Вып. XXI: Война. – С. 45–62. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.geopolitica.ru/magazine/vypusk-xxi-2013-voyna#.U11jb9KzI68>.
- Оранжевая мина / [С.Г. Кара-Мурза, А.А. Александров, М.А. Мурашкин, С.А. Телегин]. – М.: Алгоритм, 2008. – 240 с.
- Информационная культура в контексте глобальных изменений / Л.А. Василенко, И.Н. Рыбакова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://spkurdyumov.narod.ru/D48VasilinkoRybakova.htm>.
- Шассар П. Философско-политические чтения / П. Шассар [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://velesova-sloboda.vho.org/philosophy/chassard-filosofsko-politicheskiye-chtenia.html>.
- Переслегин С. Новые карты будущего, или Анти-Рэнд / С. Переслегин. – М.: АСТ: АСТ-МОСКВА; СПб.: Terra Fantastica, 2009. – 701 с.
- Шедяков В.С. Боротьба смислів і протистояння стратегій: регіонально-цивілізаційний вимір / В.С. Шедяков // Політичний менеджмент. – 2012. – № 3. – С. 31–42.
- Шедяков В.С. Життєві цінності населення в контексті перспектив модернізації країни / В.С. Шедяков // Соціальна психологія. – 2012. – № 1–2. – С. 11–20.
- Шайгородський Ю.Ж. Ціннісна невизначеність як передумова розвитку політичної міфотворчості / Ю.Ж. Шайгородський // Вісник Одеського національного ун-ту. – 2008. – Т. 13. – Вип. 5. – С. 760–767.
- Шедяков В.С. Робота з реальністю при організації міжсистемних інформаційних потоків / В.С. Шедяков // Політичний менеджмент. – 2011. – № 4 (49). – С. 37–45.
- Шедяков В.С. Хибні соціальні величини в інформаційних обмінах постсучасності / В.С. Шедяков // Соціальна психологія. – 2011. – № 4 (48). – С. 106–114.
- Шедяков В.С. Міфічно-символьні конструкції в здійсненні інформаційних впливів на основі ресурсної бази м'якої влади / В.С. Шедяков // Гілея. – 2013. – № 72 (5). – С. 781–787.
- Шедяков В.С. Діагностика постсучасного міфу / В.С. Шедяков // Політичний менеджмент. – 2010. – № 2 (41). – С. 17–28.
- Шедяков В.С. Стимулювання бажаних трансформацій у системі соціальних технологій здійснення інформаційних впливів / В.С. Шедяков // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – 2009. – № 2(5). – С. 82–86.
- Шедяков В.С. Здійснення бажаних трансформацій соціально-інформаційних систем: постсучасні методологія та онтологія / В.С. Шедяков // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – 2013. – № 1 (16). – С. 80–87.

31. Бузгалин А.В. Мутантний капитализм как продукт полураспада мутантного социализма / А.В. Бузгалин, А.И. Колганов // Вопросы экономики. – 2000. – № 6. – С. 102–113.

32. Стратегические коммуникации. Манипуляция сознанием [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ukr.co.at.htm>.

33. Фонд стратегической культуры [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.fondsk.ru>.

34. Шедяков В.С. Використання діапазону можливостей інформаційного простору при створенні умов переходу до нового Модерну / В.С. Шедяков // Вісник Одеського національного ун-ту. – 2011. – Т. 16. – Вип. 10 : Соціологія і політичні науки. – С. 119–129.

35. Шедяков В.С. Стратегічне управління модернізацією соціальних відносин / В.С. Шедяков // Соціальна психологія. – 2009. – № 1 (33). – С. 85–92.

36. Шедяков В.Е. Стратегия постсовременного взаимодействия: методология и ресурсная база дальнейшего совершенствования / В.Е. Шедяков // Новая парадигма. – 2014. – Вип. 119. – С. 34–52.

37. Люттвак Э.Н. СТРАТЕГИЯ. Логика войны и мира / Э.Н. Люттвак. – М. : Русский фонд содействия образованию и науке, Университет Дмитрия Пожарского, 2012. – 392 с.

Аннотация

Шедяков В. Е. Социокультурный уровень информационного взаимодействия. – Статья.

В статье исследуются особенности, возможности и роль социокультурного уровня информационного воздействия для культурно-цивилизационных миров и их взаимодействия. Уточняются направления и механизмы его эффективного осуществления в срезе формирования и развития постсовременной информационной культуры.

Информационная конкурентоспособность рассматривается как крайне важная составляющая часть комплексной оценки информационной обеспеченности общей конкурентоспособности, её адекватности внешней (условиям существования, внешним вызовам и требованиям) и внутренней (соответствие внутренней структуры заданиям развития) ситуациям, которая базируется, в частности, на анализе информационной инфраструктуры, возможности своевременно получать и распространять необходимую информацию, умения использовать эффективные PR-технологии и специфику сетевого общества, умения применять полученные сведения для своей пользы, в общем – маневрировать совокупностью рациональных и иррациональных ресурсов постсовременного информационного обеспечения своих фундаментальных и актуальных интересов.

Освещается место ценностно-смысловой базы и роли мифического освоения действительности в управлении общественными процессами и стратегическом стимулировании желательных трансформаций, в создании и проведении курса на стратегическое управление общественными процессами.

Успешная реализация текущих информационных воздействий социокультурного уровня связывается как с дальнейшим совершенствованием информационной инфраструктуры, так и с обеспечением точечных изменений на ключевых направлениях.

Ключевые слова: информационное взаимодействие, постсовременная информационная культура, социокультурный уровень информационного взаимодействия, стимулирование желательных трансформаций.

Анотація

Шедяков В. С. Соціокультурний рівень інформаційної взаємодії. – Стаття.

У статті досліджуються особливості, можливості й роль соціокультурного рівня інформаційного впливу для культурно-цивілізаційних світів і їхньої взаємодії. Уточнюються напрями та механізми його ефективного здійснення в зрізі формування й розвитку постсучасної інформаційної культури.

Інформаційна конкурентоспроможність розглядається як украй важлива складова комплексного оцінювання інформаційної забезпеченості загальної конкурентоспроможності, її адекватності зовнішній (умовам існування, зовнішнім викликам і вимогам) і внутрішній (відповідність внутрішній структури завданням розвитку) ситуаціям, яке базується, зокрема, на аналізі інформаційної інфраструктури, можливості своєчасно отримувати й поширювати необхідну інформацію, умінні використовувати ефективні PR-технології та специфіку мережевого суспільства, умінні застосовувати отримані відомості для своєї користі, загалом – маневрувати сукупністю раціональних і ірраціональних ресурсів постсучасного інформаційного забезпечення своїх фундаментальних і актуальних інтересів.

Висвітлюється місце ціннісно-смысловий бази та ролі міфічного освоєння дійсності в управлінні суспільними процесами і стратегічному стимулюванні бажаних трансформацій, у створенні й проведенні курсу на стратегічне управління суспільними процесами.

Успішна реалізація поточних інформаційних впливів соціокультурного рівня пов'язується як із подальшим удосконаленням інформаційної інфраструктури, так і із забезпеченням точкових змін на ключових напрямках.

Ключові слова: інформаційна взаємодія, постсучасна інформаційна культура, соціокультурний рівень інформаційної взаємодії, стимулювання бажаних трансформацій.

Summary

Shedyakov V. E. Socio-cultural level of information interaction. – Article.

The features, capabilities, and the role of socio-cultural level of information to influence cultural and civilizational worlds and their interaction are investigated. Direction and arrangements for its effective implementation in the slice formation and development of the postmodern information culture are clarified.

Information competitiveness is examined as an essential component of a comprehensive assessment of the overall competitiveness of information security, the adequacy of its external (living conditions, external challenges and demands) and internal (compliance with the internal structure of the development tasks) of the situation, which is based in particular on the analysis of information infrastructure capabilities timely and disseminate relevant information, the ability to use effective PR-technology and the specifics of the network society, the ability to apply this information to your benefit, in general – to manoeuvre a sum of rational and irrational resources of post-information support of its fundamental and actual interests.

Place value-semantic base and the role of the mythical understanding of reality in the management of public processes and strategic incentives for the desired transformations in the establishment and conduct of a course on strategic management of social processes is lighted.

Successful realizing of sociocultural level of current information influences is associated with both the further improvement of the information infrastructure, and ensuring point changes in key areas.

Key words: information interaction, postmodern information culture, socio-cultural level of information interaction, stimulation of desirable transformation.